

Kirkolliskokousaloite

Vuoden 2026 Kirkolliskokoukselle

Aloite: Esitän kirkolliskokoukselle, että se antaa Kirkollishallituksen tehtäväksi asettaa työryhmän tai selvityshenkilön selvittämään mikä on kirkkomme piispojen asema suhteessa Suomen valtion lainsäädäntöön. Selvityksen on luonnollisesti otettava huomioon myös kanoninen oikeus. Samalla on selvitettävä miksi muista julkisyhteisöistä poiketen Suomen ortodoksisen kirkon palkkatiedot ovat salaisia.

Perustelut: Piispat toimivat esihenkilöinä. Heillä on työnjohdollista valtaa, mutta ei aina vastuuta.

Hiippakunnan piispan asemasta ja tehtävistä säädetään ortodoksisesta kirkosta annetun lain 39 §:ssä. Hiippakunnan piispa on hiippakuntansa johtaja, joka johtaa hiippakuntaa kirkon perinteen ja ortodoksisen kirkon muiden sääntöjen sekä tämän lain ja kirkkojärjestyksen mukaan. Säännöksen viittaus ortodoksisen kirkon perinteeseen ja sääntöihin jättää tulkinnanvaraiseksi, mikä on piispan työoikeudellinen asema.

Vallitsevan tulkinnan mukaan on epäselvää, onko kirkon kanonisen perinteen valossa kirkon keskushallinnossa työnantajan edustajan toimivalla kirkollishallituksella toimivaltaa esimerkiksi arvioida piispan käyttäytymistä tehtävässään.

Suomen ortodoksinen kirkko ei voi olla ainoa taho maassamme, jonka johtavassa asemassa olevat eivät ole vastuussa käytännössä kenellekään ja joiden palkkatiedot ovat salaisia. Esimerkiksi työsuojelua koskeva lainsäädäntö koskee lähtökohtaisesti kaikkia, mutta niin ei aina ole käytännössä. Tilanne ei voi olla myöskään kanonisen oikeuden hengen mukainen, Suomen lain mukainen se ei ole.

Normaalisti jokainen palkansaaja joutuu esittämään työnsä tulokset arvioitavaksi. Piispojen toimintakertomukset tulevat Kirkolliskokoukselle tiedoksi, eivät edes keskusteltaviksi. Selvityksessä on syytä pohtia antavatko nykyisen kaltaiset toimintakertomukset riittävän kuvan piispojen toiminnan merkityksellisyydestä koko kirkon hyvinvoinnille.

Ilomantsissa 30.6.2026

Rauno Pietarinen, rovasti
Kirkolliskokousedustaja